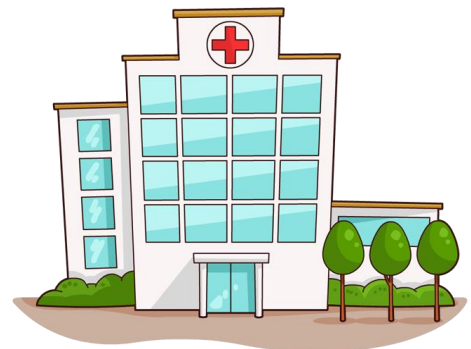

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ เรื่อง ใส่ใจสุขภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชุดนี้เป็นชุดที่ 1 การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ สร้างขึ้นเพื่อนำไปเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ให้นักเรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม ยึดหลักการทำงานร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชุดการสอนนี้ครูเป็นผู้แนะนำนักเรียน ฉะนั้นครูจะต้องให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด จึงจะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีทั้งหมด 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ
- ชุดที่ 2 เทคโนโลยีที่มีผลต่อสุขภาพ
- ชุดที่ 3 สุขภาพกายและสุขภาพจิต
- ชุดที่ 4 การจัดการกับความเครียด
- ชุดที่ 5 ห่วงใยยาเสพติด
- ชุดที่ 6 ลดความเสี่ยง
- ชุดที่ 7 หลีกเลี่ยงอันตราย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละชุด ประกอบด้วย

1. คำชี้แจง
2. บทบาทครูผู้สอน
3. บทบาทนักเรียน
4. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์
5. สารระ / มาตรฐาน / ตัวชี้วัด
6. สารระสำคัญ
7. จุดประสงค์การเรียนรู้
8. แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ
9. บัตรเนื้อหา

10. บัตรกิจกรรม
11. เฉลยบัตรกิจกรรม
12. แบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ
13. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
14. เกณฑ์การประเมินผล / แบบบันทึกผลการประเมินผล

บทบาทของครูผู้สอน

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์

ชุดที่ 1 การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

1. ครูศึกษาวิธีใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ตลอดจนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์

2. ค้นคว้าและอ่านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

3. เตรียมการสอนล่วงหน้า เตรียมสถานที่ สื่อการสอนต่าง ๆ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ

4. การจัดห้องเรียนควรแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม จำนวน 6 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จัดวางสื่อ การสอนตามแผนผังการจัดชั้นเรียน (อาจเปลี่ยนแปลงได้)

5. ครูจัดเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเทคนิคเชิงสร้างสรรค์ให้ครบถ้วน

6. แนะนำวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้อง

7. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์โดยมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ชี้แจงเตรียมบทเรียน

ขั้นที่ 2 นำสอนเนื้อหา

ขั้นที่ 3 จัดกิจกรรมฝึกฝนเรียนรู้สู่ทีม

ขั้นที่ 4 นำไปใช้และตรวจสอบผลงาน

ขั้นที่ 5 สรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

8. หากนักเรียนบางกลุ่มหรือบางคนเรียนไม่ทัน ครูควรให้คำแนะนำเพิ่มเติมให้เกิดความเข้าใจ และให้ทันกับเวลาที่กำหนด

9. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนหลังใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาและความก้าวหน้าของ ผู้เรียน

10. ดูแล สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุดการสอนให้เรียบร้อยก่อนและหลังการใช้ทุกครั้ง

บทบาทของนักเรียน

การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ ชุดที่ 1
การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม โดยละความสามารถของนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน
ออกเป็นกลุ่ม เลือกหัวหน้ากลุ่ม เลขานุการ และตั้งชื่อกลุ่ม
2. ในการปฏิบัติกิจกรรมให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด
3. นักเรียนศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และทำกิจกรรมไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้
โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ โดยมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

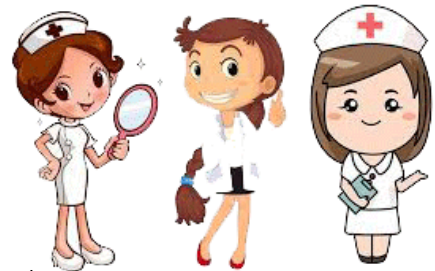
ขั้นที่ 1 ชี้แจงเตรียมบทเรียน

ขั้นที่ 2 นำสอนเนื้อหา

ขั้นที่ 3 จัดกิจกรรมฝึกฝนเรียนรู้สู่ทีม

ขั้นที่ 4 นำไปใช้และตรวจสอบผลงาน

ขั้นที่ 5 สรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

3. นักเรียนพยายามทำให้เสร็จตามกำหนดเวลา อ่านคำชี้แจงแต่ละกิจกรรม และ
ปฏิบัติตามคำสั่งที่ละขั้นตอน คือ ทดสอบความรู้ก่อนเรียน ทำกิจกรรม ตรวจสอบคำตอบจากเฉลย
ทบทวนความรู้ และทำข้อสอบหลังเรียน

4. คำถามจากบทเรียน ไม่ใช่ข้อสอบ แต่เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ หากมี
ข้อสงสัยในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ถามครูผู้สอนได้ทันที

5. การศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เล่มนี้ จะไม่บรรลุผลสำเร็จ ถ้านักเรียนขาด
ความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติกิจกรรม

6. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม และห้ามขีดเขียนข้อความใด ๆ ลงใน
ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เล่มนี้

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

ตัวชี้วัด

1. เลือกใช้บริการทางสุขภาพอย่างมีเหตุผล

สาระสำคัญ

การบริการทางสุขภาพ เป็นการจัดบริการเพื่อป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ประชาชน โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัวและชุมชนโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นผู้ให้การสนับสนุน เมื่อเกิดการเจ็บป่วย สามารถ เข้าถึงบริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่าง เสมอภาคและเท่าเทียมกัน ดังนั้น การเรียนรู้และ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการบริการทางสุขภาพ ประเภทของ ระบบ การบริการทาง สุขภาพและหน่วยงานที่ให้บริการทางสุขภาพ รวมทั้งรู้จักเลือกใช้บริการ ทางสุขภาพอย่างมีเหตุผล เพื่อให้สามารถได้รับบริการทางสุขภาพที่มีคุณภาพต่อไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายแนวทางในการเลือกใช้บริการทางสุขภาพได้
2. บอกวิธีการเลือกแนวทางการใช้บริการทางสุขภาพในชีวิตประจำวันได้
3. เลือกใช้บริการสุขภาพได้อย่างมีเหตุผล

เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ตั้งแต่สองคนขึ้นไปหรือโดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพากัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งตรงข้ามกับการเรียนที่เน้นการแข่งขันและการเรียนตามลำพัง

สำหรับการจัดการเรียนการสอนสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้สอนได้บูรณาการวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือทั้ง 6 วิธีมาเป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์

เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ 1 ชี้แจงเตรียมบทเรียน

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 – 4 คน โดยละความสามารถเก่ง ปานกลางและอ่อน
2. ครูแจกสื่อการเรียนรู้ให้ครบทุกกลุ่ม
3. ครูนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจให้กับนักเรียน โดยมีการใช้สื่อเช่น เกม เพลง กิจกรรมอื่น ๆ

ขั้นที่ 2 นำสอนเนื้อหา

1. ครูทบทวนเนื้อหาที่เรียนมา
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาของบทเรียน และครูอธิบายเพิ่มเติมและเสริมความรู้

ขั้นที่ 3 จัดกิจกรรมฝึกฝนเรียนรู้สู่ทีม

1. ให้นักเรียนทำใบงานหรือกิจกรรม นำคำตอบของแต่ละคน ในกลุ่มมารวมเป็นคำตอบที่สมบูรณ์

ขั้นที่ 4 นำไปใช้และตรวจสอบผลงาน

1. นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายความรู้และนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายการทำกิจกรรมที่ได้จนเป็นที่เข้าใจของทุกคนในกลุ่ม
3. นักเรียนตรวจสอบผลงาน

ขั้นที่ 5 สรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1. ให้นักเรียนสรุปบทเรียนที่เรียนมา
2. ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการสรุปเนื้อหาของบทเรียน และการทำกิจกรรม โดยให้คำชมเชยและรางวัลแก่กลุ่มที่ถูกต้องที่สุด

แบบทดสอบก่อนเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

เรื่อง การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ เวลา 10 นาที ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว
(10 คะแนน)

1. ข้อใด ไม่ใช่ การบริการทางสุขภาพ

- ก. การบริการเพื่อป้องกันโรค
- ข. การส่งเสริมสุขภาพ
- ค. การรักษาพยาบาล
- ง. การทดสอบสมรรถภาพ

2. สถานบริการสุขภาพในข้อใดบ้าง จัดเป็นการบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ

- ก. โรงพยาบาลศูนย์
- ข. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- ค. โรงพยาบาลมหาราช
- ง. สถาบันมะเร็งแห่งชาติ

3. หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ให้บริการด้านสุขภาพโดยตรง คือ

- ก. กระทรวงกลาโหม
- ข. กระทรวงมหาดไทย
- ค. กระทรวงสาธารณสุข
- ง. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

4. การบริการทางการแพทย์ข้อใดที่ผู้ใช้สิทธิในการรักษาพยาบาลฟรีไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

- ก. การวางแผนครอบครัว
- ข. การเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ
- ค. การผ่าตัดเสริมจมูก
- ง. การรักษาภาวะผู้มีบุตรยาก

5. การตัดสินใจในการใช้บริการที่สถานบริการสุขภาพมีหลายประการ ยกเว้น ข้อใด

- ก. ค่าใช้จ่าย
- ข. อาการของโรค
- ค. ความสะดวกสบาย
- ง. ยาและเครื่องมือแพทย์

6. หากนักเรียนมีอาการปวดท้องอย่างรุนแรง ควรไปใช้บริการสุขภาพในข้อใด

- ก. คลินิก
- ข. ร้านขายยา
- ค. สถานีนอนมัย
- ง. โรงพยาบาล

7. หลักการที่สำคัญของระบบสุขภาพภาคประชาชน คือ

- ก. ประชาชนมีความสามารถดูแลสุขภาพของตนเอง
- ข. หน่วยงานของรัฐดูแลสุขภาพได้ทั้งถึงในชุมชน
- ค. ประชาชนและองค์กรท้องถิ่นร่วมมือกับด้านบริการสุขภาพ
- ง. ประชาชนในชุมชนมีเป้าหมายร่วมกัน

8. ข้อใดจัดว่าเป็นข้อจำกัดของสวัสดิการรักษายาบาลของราชการ
 - ก. การตรวจสุขภาพประจำปี
 - ข. การคัดสรรคนตกแต่งเพื่อความงามและบริการป้องกันโรค
 - ค. การใช้บริการในกรณีฉุกเฉิน
 - ง. การรักษาพยาบาลและคัดสรรคน
9. ระบบสุขภาพภาคประชาชนที่นักเรียนสามารถเข้าร่วมได้มากที่สุด คือ
 - ก. ชมรมสร้างเสริมสุขภาพ
 - ข. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน(ศสมช.)
 - ค. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.)
 - ง. แกนนำและอาสาสมัครนักเรียนและเยาวชน
10. เป้าหมายสูงสุดของระบบสุขภาพ คือ
 - ก. ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดี
 - ข. ประชาชนได้รับการบริการด้านสุขภาพอย่างทั่วถึง
 - ค. ประชาชนทุกคนพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้
 - ง. ประชาชนมีส่วนร่วมดูแลบริหารจัดการระบบสุขภาพ

ภาพที่ 1 การให้บริการของสถานพยาบาล
ที่มา : <http://www.truekapookpanya.com>

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

1. ง
2. ข
3. ค
4. ก
5. ค
6. ง
7. ก
8. ข
9. ง
10. ก

ขั้นที่ 1

ชี้แจงเตรียมบทเรียน

นักเรียนรู้จักหรือเคยใช้บริการที่สถานบริการสุขภาพทาง
การแพทย์และสาธารณสุขหรือไม่ ยกตัวอย่างสถานบริการ
สุขภาพทางการแพทย์และสาธารณสุข

ชั้นที่ 2 นำสอนเนื้อหา

ให้นักเรียนอ่านข่าวเกี่ยวกับหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า หรือ 30 บาท
 รักษาทุกโรค แล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการสุขภาพ

ศ.พญ.สมศรี เผ่าสวัสดิ์ ประธานอนุกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติระดับเขต
 พื้นที่กรุงเทพฯ แลงข่าวภายหลังประชุมฯ เพื่อแก้ปัญหา รพ.มเหสักข์ ซึ่งเป็น รพ.เอกชนออก
 จากการเป็นหน่วยบริการภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง) ว่า สาเหตุที่
 โรงพยาบาลออกจากระบบ เพราะโรงพยาบาลมีสภาพทรุดโทรมเลยต้องปรับปรุง หลังปรับปรุง
 แล้วจะพิจารณาว่าจะรับผู้ป่วยบัตรทองต่อหรือไม่ ส่วน รพ.แพทย์ปัญญา รพ.บางนา 1 รพ.
 กล้วยน้ำไท และ รพ.วิภารามปากเกร็ด ก็ขอไม่เป็นหน่วยบริการรับส่งต่อผู้ป่วยบัตรทองจาก
 คลินิก ชุมชนอบอุ่นบางแห่งตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค.เป็นต้นไป ซึ่งสาเหตุหนึ่งมาจากงบค่า รักษาที่ได้
 น้อยเกินไป แต่เรื่องนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้หารือกันและจัดหาโรงพยาบาลเพื่อรองรับผู้ป่วย
 แล้ว โดยผู้ป่วยที่อยู่ รพ.มเหสักข์ จะถูกส่งไปยัง รพ.กลาง, รพ.เลิดสิน และ รพ.เจริญกรุงประชา
 รักษ์ ซึ่งผู้ป่วย ไม่ต้องกังวล สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เขต 13 กทม.จะ
 เปลี่ยนแปลงหน่วยบริการประจำให้ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. นี้ สอบถามที่สายด่วน 1330

ด้าน นพ.ศักดิ์ชัย กาญจนวัฒนา เลขาธิการสภสช. กล่าวว่า มีผู้ป่วยที่ได้รับผลกระทบประมาณ 2.5 แสนคน แต่ได้หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใน ส่วนของ รพ.เอกชน เล็ก รับส่งต่อนั้น จากนั้นจะกระจาย การส่งต่อผู้ป่วยไปยัง รพ.ต่างๆ ทั้งรัฐ เอกชน โรงเรียนแพทย์ ได้แก่

- 1.ผู้ป่วย จาก รพ.แพทย์ปัญญา จะส่งต่อไปยัง รพ. 6 แห่งคือ รพ.ราชวิถี รพ.มงกุฎวัฒนะ รพ.สิรินธร รพ.นพรัตน์ รพ.กลาง และ รพ.ภูมิพล
- 2.ผู้ป่วยจาก รพ.วิภารามปากเกร็ด จะไปที่ รพ. ภูมิพล 3.รพ.บางนา 1 จะไปยัง รพ. เจริญกรุง และ 4.รพ. กล้วยน้ำไท จะไปยัง รพ.มงกุฎวัฒนะ.

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/bangkok/1054209>

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วช่วยกันตอบคำถาม

ระบบส่งต่อผู้ป่วย

เหตุสำคัญที่ทำให้การจัดบริการสุขภาพจำเป็นต้องพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยขึ้นมาเป็นเพราะขีดความสามารถของสถานบริการสาธารณสุขในแต่ละระดับมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะในด้านของการรักษาพยาบาล ทั้งในกรณีที่สถานบริการเดิมมีขีดความสามารถสูงกว่าเพื่อการรักษาไม่เพียงพอ จึงต้องส่งต่อไปยังสถานบริการที่มีความสามารถสูงกว่าเพื่อการรักษาที่เหมาะสม หรือในกรณีที่มีการส่งต่อผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาจนอาการทุเลาลงแล้ว แต่ต้องได้รับการรักษาดูแลต่อไป ระบบดังกล่าวนี้เรียกว่า “ระบบส่งต่อ” โดยมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการสุขภาพที่ดีที่สุด และขณะเดียวกันช่วยถ่วงดุลมิให้ผู้เจ็บป่วยเพียงเล็กน้อยไปแออัดในสถานบริการขนาดใหญ่มากเกินไป

1. เหตุสำคัญที่ทำให้การบริการสุขภาพต้องมีการพัฒนาระบบส่งผู้ป่วยให้ดีขึ้น
.....
2. นักเรียนคิดว่า “ระบบส่งต่อผู้ป่วย” มีข้อดีอย่างไรบ้าง จงอธิบาย
.....
3. นักเรียนมีการดูแลสุขภาพตนเองอย่างไร เพื่อหลีกเลี่ยงการไปใช้บริการในสถานบริการสุขภาพ
.....

ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเลือกใช้บริการทางสุขภาพจากบัตรเนื้อหา

บัตรเนื้อหา การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

ความหมายของบริการทางสุขภาพ

บริการทางสุขภาพ หมายถึง การให้บริการ ทางการแพทย์และสาธารณสุขในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาและความต้องการของ ประชาชนในเรื่องสุขภาพอนามัยและเป็นการยกระดับ สุขภาพอนามัยของประชาชนให้อยู่บนรากฐานของ การมีสุขภาพอนามัยที่ดี การให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ในประเทศไทยมีจุดมุ่งหมายสำคัญ 4 ประการ คือ

1. เพื่อให้ประชาชนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ ตลอดจนสังคมได้อย่างมีความสุข
2. เพื่อให้ประชาชนปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
3. เพื่อช่วยให้ประชาชนมีอายุยืนยาว
4. เพื่อรักษาสวัสดิภาพของประชาชนให้ พ้นจากอันตรายต่าง ๆ

ภาพที่ 2 การให้บริการสุขภาพของแพทย์

ที่มา : <https://mgronline.com/qol/detail/9540000003197>

การเลือกใช้สวัสดิการบริการสุขภาพ

ปัจจุบันสวัสดิการบริการสุขภาพสำหรับประชาชนมีตัวเลือกให้ใช้เพิ่มขึ้น อีกทั้งการเลือกใช้ บริการทางการแพทย์สามารถเลือกตัดสินใจสำหรับการใช้บริการมากมาย อาทิ สถานบริการที่มีทั้ง หน่วยงานของรัฐ และเอกชน รวมถึงสิทธิทางการแพทย์ที่รัฐจัดให้มีขึ้น เช่น บัตรทอง ประกันสังคม การเบิกจ่ายตรงของราชการ เป็นต้น ซึ่งทั้งนี้ การที่จะเลือกหรือตัดสินใจในการเลือกใช้สวัสดิการ เหล่านี้เพื่อให้ได้รับประโยชน์สูงสุดควรมีความรู้ ความเข้าใจ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

สำหรับผู้เข้ารับบริการ

1. เข้าใจ จดจำหรือจดบันทึกประวัติการเจ็บป่วยหรือส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น
 - ชนิดของโรค และอาการของโรคที่เกิดขึ้นกับตัวเอง
 - ชื่อของยา ขนาดของยาที่เคยใช้รักษา และระยะเวลาในการรักษา
 - สถานพยาบาล และแพทย์ที่เคยเข้ารับการรักษา
 - พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำ วัน การบริโภคอาหาร
 - การแพ้อาหารหรือสารเคมี การจดบันทึกหรือจดจำรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเราจะเป็นข้อมูลให้แก่แพทย์ ประกอบการรักษาโรคได้อย่างเหมาะสม และรวดเร็วยิ่งขึ้น
2. การรู้จักแหล่งสถานบริการสุขภาพต่าง ๆ ให้ครอบคลุม ทั้งหน่วยงานของรัฐ และเอกชน ว่ามีอยู่ที่ใดบ้าง มีจุดไหนที่สะดวกต่อการเดินทาง มีการให้บริการด้านใด และมีจุดเด่นในด้านใด
3. การมีความเข้าใจถึงระเบียบการท างานของสถานบริการพยาบาล เงื่อนไขการให้บริการต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้ง่าย และเกิดความรวดเร็วในการเข้ารับบริการในสถานพยาบาลนั้น ๆ

4. การมีความรู้ในด้านบุคลากรทางการแพทย์ และการสาธารณสุขว่ามีใครบ้าง ได้รับใบอนุญาตหรือไม่ มีความรู้มีความสามารถเด่นในเรื่องใด มีใครที่เรารู้จักเป็นการส่วนตัวหรือไม่ เช่น เป็นเครือญาติพี่น้องหรือมิตรสหายคนรู้จัก ซึ่งอาจทำให้ง่ายต่อการติดต่อ และปรึกษา

5. มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการเข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานบริการต่าง ๆ รวมถึงสิทธิการรักษาที่ได้รับจากรัฐหรือเอกชนในด้านค่าใช้จ่ายซึ่งจะสามารถช่วยในการวางแผนค่าใช้จ่าย ในการรักษา

6. มีความรู้ความเข้าใจในด้านการบริการสุขภาพสาธารณสุขเบื้องต้น อาทิ การตรวจสุขภาพ การตรวจโรค การป้องกันโรค รวมไปถึงสิทธิด้านการส่งเสริมสุขภาพจากหน่วยงานรัฐ ซึ่งจะเป็นส่วนที่ ช่วยส่งเสริมการปฏิบัติตนของผู้ป่วยให้เหมาะสมในขั้นตอน การรับบริการ และการรักษาโรค

7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคชนิดต่าง ๆ เบื้องต้น และที่สำคัญควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคที่ตนเองเป็นอยู่

สำหรับสถานบริการ

1. เทคนิคการบริการที่มีความพร้อม ได้แก่ ความเชี่ยวชาญของแพทย์แต่ละสาขา ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์การให้คำปรึกษาและความรู้การให้คำแนะนำในการใช้ยา และการแจ้งผลวินิจฉัยที่รวดเร็วและแม่นยำ

2. การเข้าถึงบริการที่สะดวกไม่ยุ่งยาก ในด้านต่าง ๆ อาทิ การเรียงลำดับการให้บริการผู้ป่วยก่อน - หลัง ความสะดวกรวดเร็วการการทำบัตร ยื่นบัตร การรับยา การจ่ายเงิน การแนะนำ ประชาสัมพันธ์ และให้คำปรึกษา

3. การบริการ และมนุษยสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ในด้านต่าง ๆ อาทิ การเอาใจใส่ต่อ คนไข้ของสถาน พยาบาล การให้บริการที่สุภาพ และเป็นมิตรต่อผู้ป่วย การให้สิทธิผู้ป่วยที่เท่าเทียมกันหรือการไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้สถานพยาบาลบางแห่งอาจดูมีมาตรฐานในการรักษา แต่หากการ บริการไม่ดีการเอาใจใส่ต่อผู้ป่วยไม่ดีก็ถือเป็นสถานพยาบาลไม่ควรเสี่ยงต่อการเลือกใช้ บริการ

4. สิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกที่สถานพยาบาลควรจัดรองรับแก่ผู้มาใช้ บริการ ได้แก่ สถานที่จอดรถ ร้านค้าสวัสดิการ ห้องน้ำ ม้านั่ง น้ำดื่ม หนังสือพิมพ์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มี ความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้มาใช้บริการและญาติผู้มาเยี่ยมซึ่งจะทำให้เกิดรู้สึก ประทับใจในสถาน บริการตามมา

5. ลักษณะกายภาพของสถานบริการ ลักษณะกายภาพต่าง ๆ อาทิ รูปแบบอาคาร สีของอาคาร การระบายอากาศ ทางเดิน การจัดสวน ร่มไม้ ความสะอาด เป็นต้น ช่วยให้เกิด ความผ่อนคลาย ความเชื่อมั่น และแสดงถึงภาพลักษณ์ที่ดีของสถานพยาบาลแก่ผู้มาใช้บริการ ได้เช่นกัน

การให้บริการโดยหน่วยงานของรัฐบาล

การจัดบริการสาธารณสุขส่วนกลาง

สังกัดกระทรวงกลาโหม

สังกัดกระทรวงมหาดไทย

สังกัดมหาวิทยาลัย

สังกัดกรมการแพทย์

สังกัดกรมสุขภาพจิต

สังกัดกรมอนามัย

สังกัดกรุงเทพมหานคร

สังกัดสภาอากาศไทย

การจัดบริการสาธารณสุขส่วนภูมิภาค

ระดับหมู่บ้านและตำบล

ระดับอำเภอ

ระดับจังหวัด

โรงพยาบาลศูนย์

โรงพยาบาลทั่วไป

แหล่งบริการสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุข

การให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนทั่วไป มีส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้
ราชการส่วนภูมิภาค

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) เป็นส่วนราชการบริหารซึ่งเป็นตัวแทนของ
 กระทรวงสาธารณสุขในระดับจังหวัด มีนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นหัวหน้า

โรงพยาบาลศูนย์ เป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ตามภาคต่าง ๆ ของประเทศ
 โรงพยาบาลศูนย์มีบริการตรวจและรักษาโรคที่ทันสมัยเป็นพิเศษไว้บริการแก่ประชาชนในส่วน
 ภูมิภาค และช่วยเหลือให้บริการแก่ผู้ป่วยที่โรงพยาบาลทั่วไปส่งต่อมาให้รักษา

โรงพยาบาลทั่วไป เป็นโรงพยาบาลขนาดกลางซึ่งตั้งอยู่ตามจังหวัดหรืออำเภอ มีหน้าที่ตรวจและรักษาโรคทั่วไปให้แก่ประชาชน

โรงพยาบาลชุมชน เป็นโรงพยาบาลขนาดเล็ก ซึ่งตั้งอยู่ตามอำเภอหรือตำบลต่าง ๆ ขึ้นตรงต่อสาธารณสุขจังหวัด

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและควบคุมการปฏิบัติงาน ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นสถานบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ มีหน้าที่ในการนำบริการสาธารณสุขไปสู่ประชาชนในเขตท้องถิ่นที่รับผิดชอบ รวมทั้งฝึกอบรมและดูแลอาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.)

การให้บริการทางสุขภาพ

การให้บริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

การให้บริการโดยหน่วยงานรัฐบาล

การให้บริการโดยหน่วยงานเอกชน

1. แหล่งบริการสาธารณสุขของรัฐ เช่น โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ เป็นต้น

ภาพที่ 3 โรงพยาบาลศิริราช

ที่มา : https://www.kroobannok.com/news_file/p75940311051.pdf

2. แหล่งบริการสาธารณสุขของเอกชน เช่น โรงพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลหัวเฉียว
โรงพยาบาลพญาไท เป็นต้น

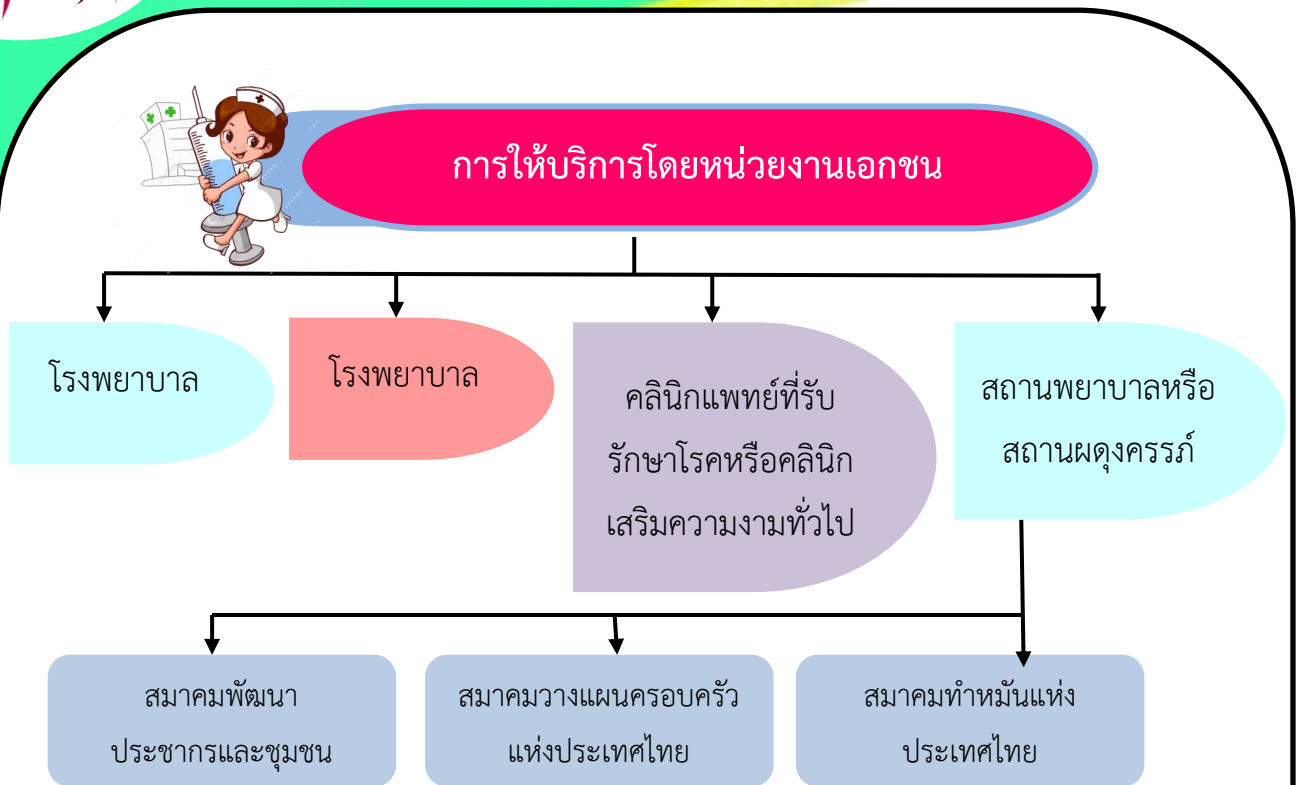

ภาพที่ 4 โรงพยาบาลกรุงเทพ

ที่มา : https://www.kroobannok.com/news_file/p75940311051.pdf

สถานบริการสุขภาพ มีขีดความสามารถในการให้บริการแตกต่างกัน จึงควรประเมิน
ปัญหาสุขภาพของตนเอง ก่อนพิจารณาเลือกสถานบริการสุขภาพที่เหมาะสมและมีคุณภาพ
เพื่อให้ ได้รับการบริการสุขภาพที่ดีและเหมาะสม

การสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

การสร้างหลักประกันให้ประชาชนทุกคน สามารถเข้าถึงบริการทางด้านสุขภาพได้ตามความจำเป็นโดยถือเป็น "สิทธิ" ขั้นพื้นฐานของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 52

บัตรทอง คือ บัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขออกให้แก่ผู้มีสิทธินำไปใช้ในการรับบริการขั้นพื้นฐานทางการแพทย์ การสาธารณสุข และการอนามัย อันจำเป็นต่อสุขภาพและ การดำรงชีวิต สิทธิประโยชน์ของผู้มีบัตรทองที่จะเข้ารับการบริการทางสุขภาพ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ได้แก่

1. การตรวจและดูแลเพื่อส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์
2. การดูแลสุขภาพเด็กและภาวะโภชนาการของเด็ก
3. การตรวจสุขภาพประชาชนทั่วไปและกลุ่มเสี่ยง
4. การวางแผนครอบครัว
5. ยาต้านไวรัสเอชดีกรณิการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อจากแม่สู่ลูก

ภาพที่ 5 โปสเตอร์ผู้ใช้สิทธิบัตรทอง
<http://www.leehospital.org/2019/>

วิธีการใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพเมื่อเจ็บป่วย

เจ็บป่วยฉุกเฉิน

1. เข้ารับการรักษาที่หน่วยบริการของรัฐหรือเอกชน ที่เข้าร่วมโครงการที่อยู่ใกล้ที่สุด
2. แจ้งความจำนงขอใช้สิทธิพร้อมแสดงหลักฐาน ประกอบ ได้แก่ บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตร ประจำตัวที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้

กรณีฉุกเฉิน

สามารถเข้ารับบริการที่หน่วยบริการอื่นที่ร่วมโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า นอกเหนือหน่วยบริการประจำได้ไม่จำกัดจำนวนครั้ง

กรณีอุบัติเหตุ

1. กรณีประสบอุบัติเหตุทั่วไป ควรเข้ารับการรักษาที่หน่วยบริการของรัฐหรือเอกชนที่เข้าร่วมโครงการและอยู่ใกล้ที่สุด

2. กรณีประสบภัยจากรถ

2.1 เข้ารับการรักษาที่หน่วยราชการที่เข้าร่วมโครงการ

- แจ้งใช้สิทธิพร้อมหลักฐานประกอบ

- หากมีความเสียหายเกินค่าเสียหายเบื้องต้น ให้ผู้ป่วยสำรองจ่ายแล้วไปปรับคืนจากบริษัทประกันภัยของคู่กรณี (กรณีได้ข้อยู่ว่ารถคู่กรณีเป็นฝ่ายผิด)

กรณีอุบัติเหตุ

2.2 เข้ารับการรักษาที่หน่วยบริการที่ไม่เข้าร่วมโครงการ

- แจ้งใช้สิทธิพร้อมหลักฐานประกอบและสำเนา พ.ร.บ. รถ ที่ประสบภัย

- ติดต่อสายด่วน สปสช. 1330 เพื่อประสานหาเตียงรองรับในการสิทธิหลักประกันสุขภาพต่อเนื่อง

- หากมีความเสียหายเกินค่าเสียหายเบื้องต้น ให้ผู้ป่วยสำรองจ่ายแล้วไปปรับคืนจากบริษัทให้ประกันภัยของคู่กรณี (กรณีได้ข้อยู่ว่ารถคู่กรณีเป็นฝ่ายผิด)

การส่งต่อเพื่อรักษาต่อเนื่อง

1. เข้ารับการรักษา ณ หน่วยบริการตามสิทธิหลักประกันสุขภาพ
2. แจ้งความจำนงค์เพื่อขอใช้สิทธิทุกครั้ง พร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวที่มีรูปถ่ายซึ่งทางราชการออกให้
3. หากการรักษาพยาบาลครั้งนั้นเกินศักยภาพของหน่วยบริการปฐมภูมิจะพิจารณาส่งต่อไปยังหน่วยบริการที่มีศักยภาพที่สูงกว่าตามภาวะจำเป็นของโรค

แนวทางการเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

การที่ประชาชนจะตัดสินใจบริการของสถานบริการสุขภาพแห่งใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ประการ เช่น บางคนเลือกใช้บริการที่อยู่ใกล้บ้าน เดินทางสะดวก ในขณะที่บางคนอาจเลือกสถานบริการตามความเคยชิน กล่าวคือ เคยรักษาที่นั่นมาก่อน ก็จะรักษาต่อไป บางคนอาจเลือกสถานบริการตามที่มีชื่อเสียง หรือบอกเล่าของญาติสนิทมิตรสหาย แนว ทางเหล่านี้มีบางแนวที่อาจทำให้เกิดปัญหาต่อระบบการบริการสุขภาพ เช่น เกิดความแออัดของประชากรที่มารอรับการบริการในสถานบริการขนาดใหญ่

ภาพที่ 6 สภาวะอวกล่อมอีกหนึ่งปัจจัยที่ต้องใช้พิจารณาเพื่อเลือกสถานบริการสาธารณสุขที่สะดวก
ที่มา : https://www.kroobannok.com/news_file/p75940311051.pdf

ดังนั้น แนวทางในการเลือกใช้บริการสุขภาพที่เหมาะสมนั้น ควรดำเนินการดังนี้

1. เลือกใช้บริการทางสุขภาพได้อย่างถูกต้อง
2. เลือกใช้บริการทางสุขภาพจากหน่วยงาน บริการทางสุขภาพที่ถูกต้อง ที่มีอยู่ทั่วไป ทั้ง ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งมีทั้ง ภาครัฐบาลและเอกชน

ขั้นที่ 3 **จัดกิจกรรมฝึกฝนเรียนรู้สู่ทีม**

ให้นักเรียนทำกิจกรรมลงในบัตรกิจกรรม

ให้นักเรียนนำคำตอบของแต่ละคนในกลุ่ม
มารวมเป็นคำตอบที่สมบูรณ์

บัตรกิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูก และเติมเครื่องหมาย x หน้าข้อความที่ผิด (10 คะแนน)

-1. กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่สำคัญที่จะต้องส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม และประสานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชนให้ดีขึ้น
-2. การงดอาหารมื้อเย็นช่วยให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและรูปร่างสมส่วน
-3. ควรออกกำลังกายอย่างหนักทุกวัน เพื่อรูปร่างที่สวยงาม สมส่วน
-4. สถานีอนามัยเป็นหน่วยงานที่ช่วยให้บริการสาธารณสุขในการรักษาอาการเจ็บอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บไม่รุนแรง
-5. โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ ให้บริการด้านสุขภาพดีกว่าโรงพยาบาลในท้องถิ่น
-6. สถานพยาบาลบริการสุขภาพที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าสถานบริการสุขภาพที่มีขนาดเล็ก
-7. ทุกคนสามารถเลือกใช้บริการด้านสุขภาพในสถานบริการได้ด้วยตนเอง
-8. สถานบริการสุขภาพที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าสถานบริการสุขภาพที่มีขนาดเล็ก
-9. ปัญหาด้านสุขภาพเป็นหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขเพียงหน่วยงานเดียวไม่จำเป็นต้องมีหน่วยงานอื่นมาเกี่ยวข้อง
-10. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ไม่จำเป็นต้องมีความรู้หรือเข้ารับการอบรมด้านการบริการสุขภาพก็ได้ แค่ความสมัครใจก็เพียงพอ

บัตรกิจกรรมที่ 2

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในส่วนกลาง แล้วตอบคำถาม
 ว่าองค์กรที่กำหนดให้ในกรอบด้านล่างอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด
 (5 คะแนน)

กระทรวงสาธารณสุข

กองทัพอากาศ

กองทัพบก

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กองทัพเรือ

โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร

สภากาชาดไทย

1) โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

.....

2) โรงพยาบาลรามธิบดี

.....

3) โรงพยาบาลตำรวจ

.....

4) โรงพยาบาลกลาง

.....

5) โรงพยาบาลราชวิถี

.....

6) โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า

.....

7) โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

.....

8) สถาบันธัญญารักษ์

.....

9) สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ

.....

10) โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช

.....

บัตรกิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้ต่อไปนี้
 (10 คะแนน)

1. สถานบริการสุขภาพใดที่เข้าถึงประชาชนในถิ่นทุรกันดารได้มากที่สุด เพราะเหตุใด

.....

2. นักเรียนมีหลักในการเลือกใช้บริการสุขภาพอย่างไร

.....

3. แหล่งบริการสุขภาพมีความสำคัญอย่างไร

.....

4. นักเรียนมีวิธีการอย่างไรในการดูแลสุขภาพ

.....

5. นักเรียนมีเหตุผลอะไรในการเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

.....

ขั้นที่ 4 **นำไปใช้และตรวจสอบผลงาน**

ให้นักเรียนตรวจสอบผลงานการทำรอบแบบฝึกหัด

ให้นักเรียนอ่านวิธีง่าย ๆ ปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์
สุขภาพ “ลวงโลก” และเลือกสถานเสริมความงาม
อย่างไรให้ปลอดภัย

hospital

แนวการตอบบัตรกิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ถูก และเติมเครื่องหมาย x หน้าข้อความที่ผิด (10 คะแนน)

- .. /..1. กระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่สำคัญที่จะต้องส่งเสริม สนับสนุน ควบคุม และประสานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของประชาชนให้ดีขึ้น
- .. x..2. การงดอาหารมื้อเย็นช่วยให้มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและรูปร่างสมส่วน
- .. x..3. ควรออกกำลังกายอย่างหนักทุกวัน เพื่อรูปร่างที่สวยงาม สมส่วน
- .. /..4. สถานีอนามัยเป็นหน่วยงานที่ช่วยให้บริการสาธารณสุขในการรักษาอาการเจ็บอาการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บไม่รุนแรง
- .. x..5. โรงพยาบาลในกรุงเทพฯ ให้บริการด้านสุขภาพดีกว่าโรงพยาบาลในท้องถิ่น
- .. x..6. สถานพยาบาลบริการสุขภาพที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าสถานบริการสุขภาพที่มีขนาดเล็ก
- .. x..7. ทุกคนสามารถเลือกใช้บริการด้านสุขภาพในสถานบริการได้ด้วยตนเอง
- .. x..8. สถานบริการสุขภาพที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าสถานบริการสุขภาพที่มีขนาดเล็ก
- .. x..9. ปัญหาด้านสุขภาพเป็นหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขเพียงหน่วยงานเดียวไม่จำเป็นต้องมีหน่วยงานอื่นมาเกี่ยวข้อง
- .. x..10. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ไม่จำเป็นต้องมีความรู้หรือเข้ารับการอบรมด้านการบริการสุขภาพก็ได้ แค่ความสมัครใจก็เพียงพอ

แนวการตอบบัตรกิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในส่วนกลาง แล้วตอบคำถาม
ว่าองค์กรที่กำหนดให้ในกรอบด้านล่างอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด
(5 คะแนน)

กระทรวงสาธารณสุข

กองทัพอากาศ

กองทัพบก

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กองทัพเรือ

โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย

กรุงเทพมหานคร

สภากาชาดไทย

1) โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	→	สภากาชาดไทย
2) โรงพยาบาลรามธิบดี	→	โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย
3) โรงพยาบาลตำรวจ	→	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4) โรงพยาบาลกลาง	→	กรุงเทพมหานคร
5) โรงพยาบาลราชวิถี	→	กระทรวงสาธารณสุข
6) โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า	→	กองทัพเรือ
7) โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	→	กองทัพบก
8) สถาบันธัญญารักษ์	→	กระทรวงสาธารณสุข
9) สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติ	→	กระทรวงสาธารณสุข
10) โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช	→	กองทัพอากาศ

แนวการตอบบัตรกิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้ต่อไปนี้
(10 คะแนน)

1. สถานบริการสุขภาพใดที่เข้าถึงประชาชนในถิ่นทุรกันดารได้มากที่สุด เพราะเหตุใด
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพราะ เป็นสถานบริการสาธารณสุขประจำตำบลและ
ให้บริการตรวจรักษาโรคที่ไม่ซับซ้อน และคัดกรองโรค เพื่อส่งผู้ป่วยไปยัง สถานบริการ
สุขภาพ ที่เหมาะสมต่ออาการของโรค
2. นักเรียนมีหลักในการเลือกใช้บริการสุขภาพอย่างไร
 1. สาธารณสุขจังหวัด อำเภอ ตำบล
 2. เลือกแหล่งบริการสุขภาพของรัฐ
 3. โรงพยาบาลจังหวัด อำเภอ
 4. เลือกแหล่งบริการสาธารณสุขภาคเอกชน
3. แหล่งบริการสุขภาพมีความสำคัญอย่างไร
เพื่อประโยชน์ในการดูแลสุขภาพ การรักษาและการป้องกันโรค
4. นักเรียนมีวิธีการอย่างไรในการดูแลสุขภาพ
 1. ออกกำลังกายเป็นประจำ
 2. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย
 3. พักผ่อนให้เพียงพอ
 4. ตรวจสุขภาพปีละ 1 ครั้ง
5. นักเรียนมีเหตุผลอะไรในการเลือกใช้บริการทางสุขภาพ
ตรวจโรค การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟู สุขภาพ

ภาพที่ 7 ไปสเตอร์วิธีง่าย ๆ ปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์สุขภาพ ลวงโลก”
ที่มา : https://oryor.com/oryor_miniweb/knowledge_detail.php?cat=3&id=5

เสริมความงาม อย่างปลอดภัย

1

หน้าสถานพยาบาล/คลินิก
มีป้ายชื่อและเลขที่ใบอนุญาต 11 หลัก

ปลอดภัย คลินิกเวชกรรม
ใบอนุญาตเลขที่ XXXXXXXXXX

2

แสดงป้ายชื่อสกุล รูปภาพของแพทย์
ที่ตรวจรักษาพร้อมใบอนุญาต

3

แสดงใบอนุญาตประกอบกิจการและ
ดำเนินการสถานพยาบาล
ที่ออกโดยกระทรวงสาธารณสุข

4

แสดงอัตราค่ารักษาพยาบาล
และประชาชนสามารถสอบถามราคาได้

5

มีหลักฐานการชำระค่าธรรมเนียม
ประจำปีของปีปัจจุบัน

ก่อนใช้บริการ นึกถึงความเสี่ยงและอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเอง ไม่หลงเชื่อโฆษณาอวดอ้างเกินจริง
ไม่เลือกใช้บริการเพราะราคาถูก เลือกใช้สถานพยาบาล/คลินิกที่ถูกกฎหมาย

กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักบริหาร กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โทร.0-2193-7000 ต่อ 18601,18614

ภาพที่ 8 पोสเตอร์เสริมความงามให้ปลอดภัย

ที่มา : [https://fr-](https://fr.facebook.com/Departmentofhealthservicesupport/photos/a.450486568359138/2454682547939520/?type=3&theater)

fr.facebook.com/Departmentofhealthservicesupport/photos/a.450486568359138/2454682547939520/?type=3&theater

ขั้นที่ 5

สรุปทเรียนและ ประเมินผลการทำงานกลุ่ม

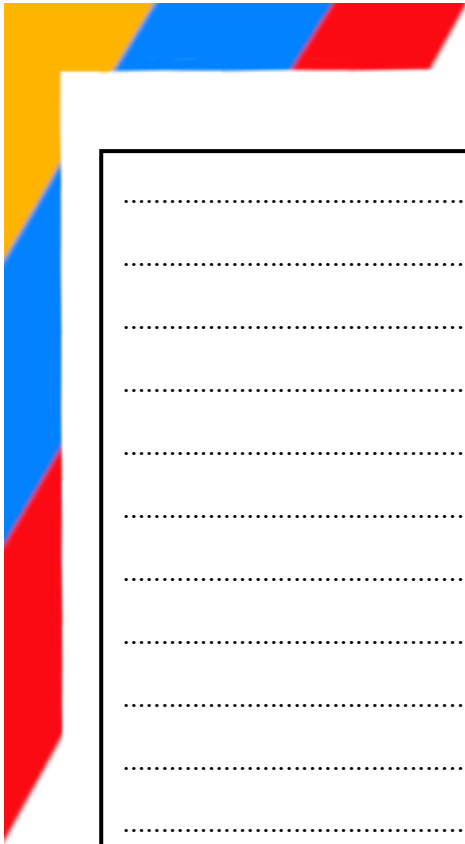

ให้นักเรียนสรุปทเรียนที่เรียนมา

ให้แต่ละกลุ่มรายงานผลการสรุปเนื้อหาของบทเรียน
และการทำกิจกรรมโดยให้คำชมเชยและรางวัลแก่กลุ่ม
ที่ถูกต้องที่สุด

A large rectangular area with horizontal dotted lines for writing.

แบบทดสอบหลังเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

เรื่อง การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ เวลา 10 นาที ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าข้อความที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว
(10 คะแนน)

1. หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ให้บริการด้านสุขภาพโดยตรง คือ

- ก. กระทรวงกลาโหม
- ข. กระทรวงมหาดไทย
- ค. กระทรวงสาธารณสุข
- ง. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2. ข้อใด ไม่ใช่ การบริการทางสุขภาพ

- ก. การบริการเพื่อป้องกันโรค
- ข. การส่งเสริมสุขภาพ
- ค. การรักษาพยาบาล
- ง. การทดสอบสมรรถภาพ

3. หากนักเรียนมีอาการปวดท้องอย่างรุนแรง ควรไปใช้บริการสุขภาพในข้อใด

- ก. คลินิก
- ข. ร้านขายยา
- ค. สถานีอนามัย
- ง. โรงพยาบาล

4. สถานบริการสุขภาพในข้อใดบ้าง จัดเป็นการบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ
 - ก. โรงพยาบาลศูนย์
 - ข. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
 - ค. โรงพยาบาลมหาราช
 - ง. สถาบันมะเร็งแห่งชาติ

5. ระบบสุขภาพภาคประชาชนที่นักเรียนสามารถเข้าร่วมได้มากที่สุด คือ
 - ก. ชมรมสร้างเสริมสุขภาพ
 - ข. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน(ศสมช.)
 - ค. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.)
 - ง. แกนนำและอาสาสมัครนักเรียนและเยาวชน

6. การบริการทางการแพทย์ข้อใดที่ผู้ใช้สิทธิในการรักษาพยาบาลฟรีไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย
 - ก. การวางแผนครอบครัว
 - ข. การเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ
 - ค. การผ่าตัดเสริมจมูก
 - ง. การรักษาภาวะผู้มีบุตรยาก

7. หลักการที่สำคัญของระบบสุขภาพภาคประชาชน คือ
 - ก. ประชาชนมีความสามารถดูแลสุขภาพของตนเอง
 - ข. หน่วยงานของรัฐดูแลสุขภาพได้ทั้งถึงในชุมชน
 - ค. ประชาชนและองค์กรท้องถิ่นร่วมมือกับด้านบริการสุขภาพ
 - ง. ประชาชนในชุมชนมีเป้าหมายร่วมกัน

8. การตัดสินใจในการใช้บริการที่สถานบริการสุขภาพมีหลายประการ ยกเว้น ข้อใด

- ก. ค่าใช้จ่าย
- ข. อาการของโรค
- ค. ความสะดวกสบาย
- ง. ยาและเครื่องมือแพทย์

9. ข้อใดจัดว่าเป็นข้อจำกัดของสวัสดิการรักษายาบาลของราชการ

- ก. การตรวจสุขภาพประจำปี
- ข. การคัดกรองตกแต่งเพื่อความงามและบริการป้องกันโรค
- ค. การใช้บริการในกรณีฉุกเฉิน
- ง. การรักษาพยาบาลและศัลยกรรม

10. เป้าหมายสูงสุดของระบบสุขภาพ คือ

- ก. ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดี
- ข. ประชาชนได้รับการบริการด้านสุขภาพอย่างทั่วถึง
- ค. ประชาชนทุกคนพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้
- ง. ประชาชนมีส่วนร่วมดูแลบริหารจัดการระบบสุขภาพ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

1. ค
2. ง
3. ง
4. ข
5. ง
6. ก
7. ก
8. ค
9. ข
10. ก

ตารางบันทึกคะแนน เรื่อง การเลือกใช้บริการทางสุขภาพ

เด็กชาย/เด็กหญิง.....
โรงเรียน.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายการเก็บคะแนน	คะแนนเต็ม	คะแนน ที่ทำได้	เกณฑ์การประเมิน 5 คะแนนขึ้นไป	
			ผ่าน	ไม่ผ่าน
แบบทดสอบก่อนเรียน	10			
แบบทดสอบหลังเรียน	10			
บัตรกิจกรรมที่ 1	10			
บัตรกิจกรรมที่ 2	10			
บัตรกิจกรรมที่ 3	10			

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 .**

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2551.

_____. **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 .** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

การซื้อสินค้า ออนไลน์จาก http://www.ocpb.go.th/main_introduce.asp. วันที่สืบค้น. 30.08.53.

พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ. **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ม.2 .** กรุงเทพฯ: บริษัท อักษรเจริญทัศน์ จำกัด, 2547.

การรักษา. ออนไลน์จาก <http://news.nipa.co.th/news.action?newsid=69795>. วันที่สืบค้น. 09.09.53.

ภาพการให้บริการของสถานพยาบาล

ออนไลน์จาก <http://www.truekapookpanya.com>. วันที่สืบค้น. 23 พฤศจิกายน 2563

ภาพการให้บริการสุขภาพของแพทย์

ออนไลน์จาก <https://mgronline.com/qol/detail/9540000003197>

วันที่สืบค้น. 23 พฤศจิกายน 2563

ภาพโรงพยาบาลศิริราช

ออนไลน์จาก https://www.kroobannok.com/news_file/p75940311051

วันที่สืบค้น. 23 พฤศจิกายน 2563

ภาพโรงพยาบาลกรุงเทพ

ออนไลน์จาก https://www.kroobannok.com/news_file/p75940311051.pdf

วันที่สืบค้น. 23 พฤศจิกายน 2563

ภาพ โปสเตอร์ผู้ใช้สิทธิบัตรทอง

ออนไลน์จาก <http://www.leehospital.org/2019/>. วันที่สืบค้น. 30 พฤศจิกายน 2563

ภาพสถานะแวดล้อมอีกหนึ่งปัจจัยที่ต้องใช้พิจารณาเพื่อเลือกสถานบริการสาธารณสุขที่สะดวก

ออนไลน์จาก. https://www.kroobannok.com/news_file/p75940311051.pdf

วันที่สืบค้น. 7 ธันวาคม 2563

ภาพโปสเตอร์วิธีง่าย ๆ ปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์สุขภาพ ลวงโลก”

ออนไลน์จาก. https://oryor.com/oryor_miniweb/knowledge_detail.php?cat=3&id=5
วันที่สืบค้น. 7 ธันวาคม 2563

ภาพโปสเตอร์เสริมความงามให้ปลอดภัย

ออนไลน์จาก [https://fr-](https://fr-fr.facebook.com/Departmentofhealthservicesupport/photos/a.450486568359138/2454682547939520/?type=3&theater)
[fr.facebook.com/Departmentofhealthservicesupport/photos/a.450486568359138/2454682547939520/?type=3&theater](https://fr-fr.facebook.com/Departmentofhealthservicesupport/photos/a.450486568359138/2454682547939520/?type=3&theater)
วันที่สืบค้น. 7 ธันวาคม 2563

สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว). สุขศึกษาและพลศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัทพัฒนา
คุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, 2554.

สมหมาย แต่งสกุล และคณะ. สุขศึกษาและพลศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทวัฒนาพานิช จำกัด, 2544.

สุจิตรา สุคนธ์ทรัพย์และคณะ. สุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์แม็ค จำกัด, 2553.

อุทัย สงวนพงศ์ และคณะ. สุขศึกษา ม.2 . กรุงเทพมหานคร : บริษัทอักษรเจริญทัศน์จำกัด, 2546.

